

Nr 800

Av herr **Nelander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 42, angående statsbidrag till folkhögskolor.*

(Lika lydande med motion nr 650 i Första kammaren)

Vuxenutbildningen kommer i framtiden att spela en allt viktigare roll. Folkhögskolan torde även i det nya skolsystemet vara ett ytterst värdefullt komplement till grundskola, fackskola, gymnasier och direkt yrkesinriktade skolor. Detta framhålles redan i fackskole- och gymnasieutredningarna, och folkhögskoleutredningen ger en än fastare grund för antagandet. Det förefaller vara en naturlig konsekvens att statsmakterna ger folkhögskolan sitt fulla stöd. Detta gäller även de skolor som ännu inte fått statsbidrag. Av skäl som nedan redovisas bör Kjesäters folkhögskola i Södermanland komma i åtanke redan i år och tilldelas statsbidrag för sin verksamhet inom ett par ovanligt angelägna områden.

Skolans uppbyggnad och verksamhet har från första början organiserats på grundval av statlig utredning om folkhögskolans framtid. Arbetet har uppmuntrats från många håll, och skolöverstyrelsen har visat ett påtagligt positivt intresse för Kjesäter. Folkhögskoleinspektören har besökt skolan och följt dess arbete och sedan godkänt den med överbetyg. Kjesäter har från början haft alla de resurser man behöver för en effektiv kursverksamhet, och det är alltså en väl meriterad skola som ansöker om bidrag till sitt fortsatta arbete. — Totalt har i byggnader investerats 4 miljoner kronor och i driften för två år 400 000 kronor. Pengarna har i huvudsak insamlats genom Svenska scoutförbundet som genom sin stiftelse för Kjesäter står som huvudman för skolan. Anläggningen belastas med lån om 1,5 miljon kronor. Det skulle vara ytterst värdefullt om investeringarna genom hjälp av statsbidrag kunde utnyttjas på bästa sätt utan att den ekonomiska pressen alltför mycket tog skolledningens krafter i anspråk.

Förutom den mer traditionella folkhögskoleundervisningen ger Kjesäter utbildning inom några väsentliga och högaktuella områden. En gemensam målsättning för de flesta kurser som anordnas vid skolan är ungdomsledarutbildning. Vissa ämnen tar helt fasta på detta syfte, och även i övriga ämnen på folkhögskolans schema beaktas denna målsättning. Det är värt att observera att den typ av kortare och klart målinriktade kurser som bedrivs parallellt med den vanliga folkhögskoleundervisningen vid Kjesäter i framtiden kommer att ingå i folkhögskoleväsendets normala utformning. De redan vunna erfarenheterna bör ge Kjesäter goda möjligheter att

även i fortsättningen gå i spetsen för denna utveckling. Detta, jämte de insikter vi alla har om nödvändigheten att i större utsträckning få fram utbildade ungdomsledare, gör att Kjesäter bör ges ett effektivt stöd.

Skolöverstyrelsen har utnyttjat anläggningen för vidareutbildning av lärare men även beställt en kurs i Kjesäters egen regi med arbetsnamnet Etisk och estetisk fostran. Beställningen vittnar om skolöverstyrelsens förtroende för det arbete som utförs i Kjesäters ateljé.

Medicinalstyrelsen har ställt sig bakom Kjesäters omfattande verksamhet för handikappade. Byggnaderna är specialutrustade för hörselskadade, och vid skolan kan årligen plats beredas för 8 hörselskadade. Förstärkanordningarna är enligt omdöme från audiologer så högklassiga som de tekniska möjligheterna tillåter, och döva och hörselskadade som besökt skolan instämmer i detta omdöme. Sveriges dövas riksorganisation har haft en idrottsledarkurs vid Kjesäter, och det planeras en folkhögskolekurs för hörselskadade, förlagd till sommartid. Om denna del av verksamheten skriver redaktören för Hörselfrämjandets tidning, Språkröret, följande:

Det råder väl inga tvivel om att kontakten med normalhörande vidgar våra möjligheter, bryter vår isolering, ger oss ökat självförtroende och gör oss friare och gladare. Och så småningom — vågar man hoppas — försvinner den diskriminering som plågat och sårat oss hörselskadade. Det är förvisso en stor uppgift som Kjesäters folkhögskola åtagit sig, en målsättning i sann demokratisk anda.

Även den största av alla handikappgrupper, de utvecklingsstörda, har beaktats i Kjesäters program. Två kurser för fritidsledare för utvecklingsstörda har anordnats, och verksamheten på detta område är i mångt och mycket en pionjärsats. Vidare har hittills två s. k. semesterkurser för utvecklingsstörda genomförts vid skolan. Erfarenheterna från dessa skall utnyttjas till en två månader lång folkhögskolekurs för utvecklingsstörda. Även denna vuxenundervisning av utvecklingsstörda är ny i sitt slag. Representanter för både skolöverstyrelsen och medicinalstyrelsen har uttalat sitt fullkomliga förtroende för detta arbete.

Det förefaller oss vara självklart att det vittsyftande och gedigna arbete som bedrivs på områden där vi har en utpräglad bristsituation skall kunna bedrivas under så gynnsamma förhållanden som möjligt. Det kan inte vara riktigt att verksamhetens fulla effektivitet skall äventyras av alltför osäker ekonomisk grund.

Skolöverstyrelsen har för nästa budgetår föreslagit statsbidrag till tre nya folkhögskolor. Ecklesiastikministern har utan särskild motivering föreslagit endast en ny, nämligen Klarälvsdalens folkhögskola. Vi yrkar att statsbidrag beviljas till två nya folkhögskolor och att den av skolöverstyrelsen under fjolåret godkända Kjesäters folkhögskola och ledarutbildningsinstitut också beviljas statsbidrag.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen utöver av chefen för ecklesiastikdeparte-
mentet föreslaget statsbidrag till en ny folkhögskola bevil-
jar anslag till ytterligare en, nämligen Kjesäters folkhög-
skola, och att erforderligt anslag 175 000 kronor ställes till
förfogande.

Stockholm den 18 mars 1966

Eric Nelander (fp) *Ake Zetterberg (s)* *Tage Sundkvist (cp)*

C. E. Hedin (h) *Sigfrid Löfgren (fp)* *David Gomér (cp)*

Lisa Johansson (s) *Blenda Ljungberg (h)* *Alf Wennerfors (h)*
